1.2. СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ

ПРОБЛЕМИ ДІАГНОСТИКИ В ЮРИДИЧНІЙ ПСИХОЛОГІЇ ТА ЕКСПЕРТИЗІ НА ПРИКЛАДІ ВИЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ДИТИНИ І ПРИХИЛЬНОСТІ ДО БАТЬКІВ[1]

(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)

Компанець Н. М.

Реферат. Наукова замітка подає тези виступу Компанець Н. М., старшої наукової співробітниці лабораторії інтенсивної педагогічної корекції Інституту спеціальної педагогіки АПН України, на Першій установчій конференції Всеукраїнської психодіагностичної асоціації (Київ, 16 вересня 2016 р.). Доповідь присвячено проблемам діагностики в юридичній психології та судовій експертизі на прикладі визначення емоційно-психологічного стану дитини та її прихильності до батьків. Авторка виходить з того, що юридична психологія вивчає психічні особливості людей і груп людей, які є суб'єктами правової активності в межах наявних процесів правового регулювання. Участь експертів-психологів, за Компанець Н. М., можлива в усіх справах, змістом яких є міжособистісні стосунки. Мета такої участі може полягати в тому, щоб виявити в дієздатного суб'єкта непатологічні психічні аномалії, які заважають адекватно відображати дійсність; установити психологічну сумісність подружжя та можливість усунення епізодичних конфліктів; установити психологічну сумісність дітей з кожним із батьків, усиновлювачів, опікунів; визначити можливості конкретних осіб щодо забезпечення виховання дітей; установити здатність свідків правильно сприймати події, що мають значення для справи, і давати про них правильні (адекватні) показання. Повний виклад доповіді міститься в презентації, доданій до матеріалу. Компанець Н. М. — кандидат психологічних наук, дитячий психолог, з 1993 р. працює за методиками Зайцева, має авторські розробки з навчання читання й математики, відображені в 10 навчальних посібниках. Матеріал стане в пригоді експертам-психологам і юристам у сімейних спорах щодо виховання дітей.

Ключові слова: юридична психологія, судово-психологічна експертиза, психодіагностика, емоційно-психологічний стан дитини, прихильність до батьків, психологічна сумісність, сімейні спори, експерт-психолог.

Problems of Diagnostics in Legal Psychology and Forensic Examination: The Case of Assessing a Child's Emotional and Psychological State and Attachment to Parents

Kompanets N. M.

Abstract. This short scientific note presents the theses of a talk given by Kompanets N. M., senior researcher at the Laboratory of Intensive Pedagogical Correction of the Institute of Special Pedagogy of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, at the First Founding Conference of the All-Ukrainian Psychodiagnostic Association in Kyiv on 16 September 2016. The talk addresses diagnostic problems in legal psychology and forensic examination, using the assessment of a child's emotional and psychological state and attachment to parents as an example. The author defines legal psychology as the study of the mental characteristics of individuals and groups who act as subjects of legal activity

within existing processes of legal regulation. In her view, forensic psychologists may take part in any case concerning interpersonal relations in order to identify non-pathological mental anomalies that prevent a legally capable person from perceiving reality adequately, to establish the psychological compatibility of spouses and the possibility of resolving episodic conflicts, to establish the psychological compatibility of children with each parent, adoptive parent or guardian, to determine whether particular persons can ensure a child's upbringing, and to assess whether witnesses are able to perceive relevant events correctly and give adequate testimony. The full talk is available as an attached presentation. The note is relevant to forensic psychologists and lawyers dealing with family disputes over children.

Keywords: legal psychology, forensic psychological examination, psychodiagnostics, child's emotional state, attachment to parents, psychological compatibility, family disputes, forensic psychologist.

Першоджерело: *Компанець Н. Проблеми діагностики в юридичній психології та експертизі на прикладі визначення емоційно-психологічного стану дитини і прихильності до батьків : презентація доповіді.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 09.11.2016.*

References

1. Kompanets N. M. Problemy diahnostyky v yurydychnii psykholohii ta ekspertyzi na prykladi vyznachennia emotsiino-psykholohichnoho stanu dytyny i prykhylnosti do batkiv [Problems of Diagnostics in Legal Psychology and Forensic Examination: The Case of Assessing a Child's Emotional and Psychological State and Attachment to Parents] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2018. Vol. 3, No. 1 (13). URL: https://expertize-journal.org.ua/psihologicheskaya-ekspertiza/653-problemy-diagnostiki-v-yuridicheskoj-psikhologii-i-ekspertize-na-primere-opredeleniya-emotsionalno-psikhologicheskogo-sostoyaniya-rebenka-i-privyazannosti-k-roditelyam (onovlena versiia vid 05.09.2021). [in Ukrainian].

2. Kompanets N. Problemy diahnostyky v yurydychnii psykholohii ta ekspertyzi na prykladi vyznachennia emotsiino-psykholohichnoho stanu dytyny i prykhylnosti do batkiv : prezentatsiia dopovidi. URL: http://vpa.org.ua/wp-content/uploads/2016/09/4_Наталія-Компанець-Проблеми-діагностики-в-юридичній-психології-та-експертизі.pdf (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].